TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA - 52698

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 03.11.2026

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

Türkiye genelinde tarımsal üretim yapan çiftçilerimiz, akaryakıt fiyatlarındaki önlenemez artışlar nedeniyle traktörünü tarlaya sokamaz, hasat ve ekim yapamaz noktaya gelmiştir. Litresi 100 TL'yi aşan motorin fiyatları, tohum yatağı hazırlığından ekime, gübrelemeden hasada kadar her aşamada kullanılan tarım makinelerinin işletme maliyetini katlayarak çiftçimizin en ağır girdi kalemini oluşturmaktadır.

Bakanlığınızın 2025–2027 bitkisel üretim destekleme modelinde mazot ve gübre destekleri "Temel Destek" adı altında birleştirilmiş, örneğin 2026 için buğday ve arpada dekar başına temel destek 403 TL olarak belirlenmiştir. Ancak tarladaki fiili akaryakıt tüketimi ve güncel pompa fiyatları dikkate alındığında, verilen bu desteğin çiftçinin mazot maliyetinin yalnızca yüzde 15 ila 20'sini karşılayabildiği görülmektedir. Buna karşın, çiftçinin tarımsal üretim amacıyla satın aldığı mazottan alınan Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) ve Katma Değer Vergisi (KDV) tutarının yıllık 100 milyar TL'yi aştığı, devletin çiftçiye verdiği mazot desteğinin katbekat fazlasını vergi olarak geri aldığı hesaplanmaktadır.

Yatlarda, lüks gezinti teknelerinde ve ticari filolarda uygulanan ÖTV'siz veya indirimli akaryakıt imtiyazının, 85 milyonun gıda arzını sağlayan cefakâr çiftçimizden esirgenmesi kabul edilemez bir çelişkidir.

Bu çerçevede;

1. 2026 yılı itibarıyla Türkiye genelinde tarımsal üretimde kullanılan toplam mazot miktarı kaç litre olarak hesaplanmıştır? Çiftçilerimizin tarımsal mazot alımı sırasında ödediği toplam ÖTV ve KDV tutarı ne kadardır?
2. 2026 yılı bütçesinden çiftçilerimize fiilen ödenen veya tahakkuk ettirilen toplam mazot desteği tutarı kaç TL'dir? Devletin çiftçiden akaryakıt vergisi olarak tahsil ettiği gelir ile çiftçiye ödediği mazot desteği arasındaki fark nedir?
3. Tarımsal üretimin sürdürülebilirliğini sağlamak ve gıda enflasyonunu kalıcı olarak düşürmek amacıyla, Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayıtlı üreticilere mazotun ÖTV

ve KDV'den tamamen muaf tutularak "Kırmızı Mazot / Renkli Mazot" uygulamasıyla verilmesi yönünde Hazine ve Maliye Bakanlığı ile ortak bir çalışma yürütülmekte midir?

4. Destekleme ödemelerinin nakit olarak ve aylar sonra ödenmesi yerine, çiftçiye ekim sezonunda ihtiyaç duyduğu mazotun doğrudan ayni olarak akaryakıt kartları vasıtasıyla litre bazında teslim edilmesini sağlayacak bir modele geçilmesi planlanmakta mıdır?
5. Mazot fiyatlarındaki artış sebebiyle arazisini ekemeyen, nadasa bırakan veya tarımsal faaliyetini sonlandıran üretici sayısı Bakanlığınızca tespit edilmiş midir?